

XIV з'їзд онкологів та радіологів України

(матеріали з'їзду)

30 вересня – 2 жовтня 2021 року

м. Київ

територій. Виявлено експрес раку молочної залози у жінок-ліквідаторів. Частота усіх форм злоякісних новоутворень порівняно з національними показниками знижується із плином часу. Очікується, що подальший моніторинг злоякісних новоутворень у групах постраждалих дозволить уточнити радіаційні ризики вже відомих з попередніх досліджень форм онкологічних захворювань та тих, радіаційно-асоційований прояв яких може очікуватись у майбутньому. Епідеміологічні дослідження ризиків злоякісних новоутворень у постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи виконувались у співпраці Національного канцер-реєстру та державного реєстру України з використанням сучасних інформаційних технологій, що дало можливість отримати найбільш повну інформацію про масштаб явища. Введення нового адміністративно-територіального поділу України, реорганізація у зв'язку із цим системи організації охорони здоров'я на місцях потребує збереження державної системи реєстрації раку та обліку онкологічних хворих за умови відповідного фінансування реєстрів.

**Результати досліджень з питань профілактики професійного раку в
Україні (2004 – 2020 рр.)**

Варивончик Д.В.

*Національний університет охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика,
Київ, Україна*

Вступ. Професійний рак (ПР) – група злоякісних новоутворень (ЗН), етіологія яких переважно пов'язана з довготривалим впливом на людину канцерогенних агентів на робочому місці.

Мета дослідження. Вивчити досягнення України з питань профілактики ПР.

Матеріали та методи. Аналіз результатів наукової діяльності з питань профілактики ПР в Україні, за період 2004 – 2020 р.р.

Результати. Системні широкомасштабні наукові дослідження ПР в Україні здійснювались у ДУ «Інститут медицини праці імені Ю. І. Кундієва НАМН

України», спочатку на базі відділу епідеміологічних досліджень (2004 – 2008 р.р.), а згодом у лабораторії «Канцерогенної небезпеки та профілактики ПР» (2009 – 2020 р.р.). За цей період було виконано 8 бюджетних НДР та 2 НДР за міжнародними грантами. Результатом чого стало:

- наукове обґрунтування ратифікації Україною Конвенції МОП №139 «Про боротьбу з небезпекою, спричинюваною канцерогенними речовинами й агентами у виробничих умовах, та заходи профілактики» (2010 р.);
- встановлення епідеміологічних закономірностей захворювання на ЗН робітників канцерогенно-небезпечних виробництв (КНВ) – азбестоцементного, асфальтобітумного, коксохімічного, гумовотехнічного, машинобудівного, металургійного, уранового;
- оцінка канцерогенних ризиків при: виробництві азобарвників; впливі пилу кристалічного SiO₂, азбесту; природного ультрафіолетового та іонізуючого випромінювань;
- вивчення етіології, патогенезу ПР бронхів та легень, мезотеліоми плеври, шкіри;
- наукове обґрунтування ризик-спрямованої системи профілактики ПР;
- запровадження серед працівників КНВ заходів із скринінгу та ранньої діагностики пріоритетних локалізацій ПР (голови, шиї; бронхів, легень, плеври; шкіри; нирок, сечового міхура; лімфатичної і кровотворної тканин);
- розроблення клініко-епідеміологічних підходів і критеріїв експертного встановлення ПР у працівників КНВ.

Висновки. Результати наукових досліджень дозволили забезпечити міжнародні стандарти профілактики ПР в Україні.

КАНЦЕР-РЕЄСТР ТА ОНКОЛОГІЧНА СЛУЖБА В ЕПОХУ РЕФОРМУВАННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я:

СТАРІ ПРОБЛЕМИ ТА НОВІ ВИКЛИКИ

Федоренко З.П., Горох Є.Л., Сумкіна О.В.

Національний інститут раку, Київ, Україна